

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала
Макарова Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра журналістики, реклами та PR-технологій

«Допущений до захисту»

Завідувач кафедри

 Оксана ФІЛАТОВА

«10» червня 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на тему: Спортивна журналістика України: особливості становлення,
сучасне функціонування та перспективи розвитку

Виконала: студентка

групи 4561

спеціальності

061 Журналістика

Фоміна Поліна Віталіївна

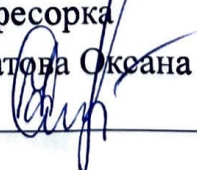

Керівник: докторка

філологічних наук,

професорка

Філатова Оксана Степанівна

Миколаїв – 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра журналістики, реклами та PR-технологій
Спеціальність 061 Журналістика
Освітня програма Реклама і зв'язки з громадськістю

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Гарант освітньої програми
Філатова О. С.
(підпис)
«10» лютого 2025 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»**

Студентці Фоміній Поліні Віталіївні

1. Тема роботи: Спортивна журналістика України: особливості становлення, сучасне функціонування та перспективи розвитку»

Керівник роботи доктор філологічних наук, професор Філатова О.С.

Затверджено наказом ректора № 46 від «05» лютого 2025 року

2. Термін подання роботи: до 30.05.2025 р.

3. Вихідні дані по роботі: фахова література, матеріали конференцій, репозитарій університету

4. Перелік питань, що належать до розробки (найменування розділів)

Розділ 1. Історичні аспекти становлення спортивної журналістики в Україні

Розділ 2. Функціонування спортивної журналістики в Україні

Розділ 3. Перспективи розвитку спортивної журналістики в Україні

5. Перелік презентаційних матеріалів виконаний

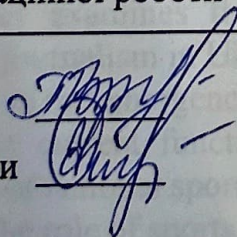
6. Дата видачі завдання 12.02.2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

п/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Аналіз науково-дослідницької літератури. Складання розгорнутого плану роботи	Лютий 2025	виконано
2	Огляд наукової літератури, написання розділу 1	Березень 2025	виконано
3	Дослідження спортивної журналістики в Україні, написання розділу 2	Квітень 2025	виконано
4	Дослідження впливу глобалізації на розвиток спортивної журналістики, апробація результатів дослідження на конференції, написання розділу 3	Травень 2025	виконано
5	Оформлення роботи, подання документів на захист	Червень 2025	виконано
6	Подання кваліфікаційної роботи рецензенту для рецензування	Червень 2025	виконано
7	Попередній захист кваліфікаційної роботи	Червень 2025	виконано
8	Захист кваліфікаційної роботи	Червень 2025	виконано

Студент

Керівник роботи

Фоміна П. В.

Філатова О. С.

Анотація

Кваліфікаційна робота досліджує розвиток спортивної журналістики в Україні як окремого напрямку медіакомунікаційної діяльності. Мета дослідження – проаналізувати історичні передумови виникнення спортивної журналістики, її сучасний стан та визначити ключові перспективи розвитку в умовах цифровізації та трансформації українського медіапростору.

У першому розділі розглядаються історичні етапи становлення спортивної журналістики в Україні, починаючи з перших згадок про спортивні рубрики у пресі та до формування окремих спортивних ЗМІ. Другий розділ присвячено аналізу сучасного функціонування спортивної журналістики: особливостям роботи українських спортивних медіа, взаємодії традиційних та цифрових платформ, ролі спортивних журналістів у формуванні суспільної думки, а також викликам, з якими стикаються медійники у військовий і постпандемічний періоди. У третьому розділі визначено основні тенденції та перспективи розвитку спортивної журналістики в Україні. Досліджено вплив новітніх технологій, соціальних мереж і глобальних трансформацій на стиль, зміст та формат спортивного контенту.

Ключові слова: спортивна журналістика, ЗМІ, Україна, історія журналістики, медіа, спортивні новини, цифровізація, перспективи розвитку.

Abstract

This thesis explores the evolution of sports journalism in Ukraine as a distinct field within media and communication studies. The primary aim is to analyze the historical foundations of Ukrainian sports journalism, assess its current state, and outline key development prospects in the context of digital transformation and the dynamic Ukrainian media environment.

The first chapter examines the historical background and stages of development of sports journalism in Ukraine – from the early mentions of sports columns in print media to the emergence of specialized sports outlets. The second chapter focuses on the current functioning of sports journalism in Ukraine, including the specifics of national sports media, the interplay between traditional and digital platforms, the role of sports journalists in shaping public opinion, and the challenges faced by the industry amid wartime conditions and post-pandemic realities. The third chapter identifies the main trends and future prospects for sports journalism in Ukraine. It investigates the influence of new technologies, social media, and global transformations on the style, content, and formats of sports coverage.

Keywords: sports journalism, mass media, Ukraine, journalism history, media, sports news, digitalization, development prospects.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ СПОРТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ В УКРАЇНІ.....	9
1.1. Витоки спортивної журналістики: зародження та розвиток в українських ЗМІ.....	9
1.2. Розвиток спортивної журналістики на сучасному етапі.....	12
1.3. Вплив міжнародних спортивних подій на українську спортивну журналістику.....	15
РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ СПОРТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ В УКРАЇНІ.....	19
2.1. Жанрова специфіка та особливості стилю спортивної журналістики...	19
2.2. Основні медіаплатформи спортивної журналістики (телебачення, радіо, друковані та онлайн-видання, соціальні мережі).....	29
2.3. Використання цифрових технологій у спортивній журналістиці та нові формати подачі спортивного контенту.....	33
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ В УКРАЇНІ.....	40
3.1. Вплив глобалізації на розвиток спортивної журналістики.....	40
3.2. Перспективи інтеграції української спортивної журналістики у міжнародний медіапростір.....	45
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52

ВСТУП

У сучасному інформаційному суспільстві журналістика відіграє надзвичайно важливу роль у формуванні громадської думки, популяризації різних сфер життя, зокрема спорту. Спортивна журналістика є одним із найдинамічніших напрямів у медіа, адже спорт об'єднує націю, формує ідеали, культивує здоровий спосіб життя та патріотизм. В українському медіапросторі спортивна журналістика має свої унікальні риси, пов'язані з історичними, соціально-культурними та політичними чинниками.

Становлення спортивної журналістики в Україні супроводжувалося значними трансформаціями – від радянської пропаганди до сучасного мультимедійного висвітлення подій. З розвитком цифрових технологій та соціальних мереж змінилися підходи до подачі спортивного контенту, зросла конкуренція, а також вимоги до професійного рівня журналістів. У цьому контексті важливим є осмислення ключових етапів формування спортивної журналістики в Україні, аналіз сучасного стану галузі та визначення перспектив її подальшого розвитку.

Актуальність дослідження зумовлена зростанням інтересу до спорту як соціального феномену, активною інтеграцією українських спортсменів у міжнародний спортивний простір, а також необхідністю розвитку якісної спортивної журналістики, здатної не лише інформувати, а й формувати критичне мислення, просувати національні цінності та стандарти журналістської етики.

Метою даної роботи є комплексне дослідження спортивної журналістики України: від витоків її становлення до сучасних тенденцій функціонування та окреслення перспектив її розвитку в умовах медіатрансформацій.

Об'єкт дослідження – спортивна журналістика як складова системи масової комунікації в Україні.

Предмет дослідження – процеси становлення, сучасне функціонування та перспективи розвитку спортивної журналістики в Україні.

У процесі дослідження було проаналізовано наукові праці українських та зарубіжних авторів, що висвітлюють теоретичні основи журналістики, зокрема спортивної, особливості її функціонування в цифрову епоху. Серед ключових джерел – роботи В.Іванова, Л.Мастернака-Кубаля, О.Здоровеги, М.Шостака, в яких досліджуються сучасні медіатренди та специфіка журналістської професії. Окрему увагу приділено періодичним виданням, статистичним матеріалам, аналітичним звітам, а також практичним прикладам з українського медіапростору.

У ході нашого дослідження визначено такі **завдання**:

1. З'ясувати історичні етапи становлення спортивної журналістики в Україні.
2. Проаналізувати основні характеристики сучасного функціонування спортивних ЗМІ та контенту.
3. Дослідити вплив цифрових технологій та соціальних мереж на розвиток спортивної журналістики.
4. Визначити проблеми та виклики, з якими стикаються українські спортивні журналісти.
5. Окреслити перспективи та шляхи вдосконалення спортивної журналістики в Україні.

Практичне значення дослідження. Матеріали дипломної роботи можуть бути використані в практичній діяльності журналістів, редакторів спортивних ЗМІ, фахівців зі зв'язків із громадськістю.

Апробацію дослідження здійснено на VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук: перспективи та виклики» (4 квітня 2025 р., м. Миколаїв); II Всеукраїнській студентській науково-практичній онлайн-конференції

«Інтернет-журналістика та новітні технології в сучасних медіа» (1 травня 2025 р., м. Вінниця), (Фоміна П. *Жанрова специфіка та особливості стилю спортивної журналістики* / П. Фоміна // *Інтернет-журналістика та новітні технології в сучасних медіа: зб. матеріал. II Всеукраїнської науково-практичної онлайнової конференції* / за ред. В.О.Гандзюка. Вінниця: ВДПУ імені М.Коцюбинського, 2025. 326 с.); I Всеукраїнській науково-практичній конференції студентів та молодих учених «Журналістика і медіа в умовах цифрових трансформацій» (13 травня 2025 р., м. Миколаїв), (Фоміна П. *Основні медіаплатформи спортивної журналістики* / П. Фоміна // *Журналістика і медіа в умовах цифрових трансформацій: зб. матеріал. I Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих учених* / за ред. О.С.Філатової. Миколаїв: НУК імені адмірала Макарова, 2025. 476 с.).

Структура: Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ СПОРТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ В УКРАЇНІ

1.1. Витоки спортивної журналістики: зародження та розвиток в українських ЗМІ

Історія спортивної журналістики в Україні бере початок ще з другої половини XIX століття, коли перші друковані видання почали звертати увагу на фізичну культуру та спорт як важливі соціокультурні явища. Серед науковців, які досліджують історію спортивної журналістики, можемо відмітити Андрушко В.В., Бондаренко В.В., Грабовський С.М., Дяченко В.М. На сторінках тогочасної преси спорт висвітлювався переважно в контексті здорового способу життя, військової підготовки та гартування молоді. Наприклад, у виданнях «Киевская газета» чи «Галицька зоря» періодично з'являлися нотатки про гімнастику, кінні перегони або народні спортивні ігри.

У цей період спортивна тематика ще не формувалася як окрема журналістська спеціалізація, однак уже тоді зароджувалося зацікавлення до спортивного контенту з боку читачів. Спорт розглядався крізь призму культури та виховання, а його популяризація в пресі була важливою складовою процесу національного самоусвідомлення та формування модерної української ідентичності.

У міжвоєнний період, особливо в 1920-1930-х роках, із розвитком масового спорту та створенням спортивних організацій (зокрема в рамках радянської системи фізичної культури) спортивна журналістика починає інституціоналізуватися. З'являються спеціалізовані рубрики та сторінки в газетах, присвячені виключно спортивним подіям, змаганням, профілям спортсменів [1, с.34].

У радянський період спортивна журналістика набуває особливого значення як інструмент ідеологічного впливу. Вона активно використовувалася для пропаганди фізичної культури, колективізму та «здорового духу радянської людини». Видання, як-от газета «Радянський спорт» або «Фізкультура і спорт», ставали майданчиками не лише для висвітлення змагань, а й для формування позитивного іміджу держави через досягнення її спортсменів.

Водночас, попри ідеологічну заангажованість, спортивні журналісти вміли створювати емоційно насичені тексти, формувати у читача відчуття причетності до спортивних тріумфів, а іноді – навіть розвивати критичну оцінку спортивного життя країни.

З проголошенням незалежності України в 1991 році спортивна журналістика починає еволюціонувати у напрямі плюралізму та професіоналізації. Зникає одновекторність подачі інформації, натомість з'являється широкий спектр тем, жанрів і поглядів. У цей період активно розвиваються як друковані, так і телевізійні ЗМІ, що висвітлюють спортивну тематику [1, с.47].

Зокрема, в Україні з'являються перші суто спортивні телепередачі – наприклад, «Олімпійський календар», «Спортрепортер», а також тематичні вкладки у великих газетах (як-от «Спорт-Експрес в Україні»). Починають працювати журналісти, які спеціалізуються на конкретних видах спорту, що є ознакою професійного росту галузі.

У цей час також формується ринок спортивної аналітики та коментаторства. Імена відомих коментаторів – таких як Ігор Мисливий, Віктор Грачов, Костянтин Андріюк – стають авторитетними серед глядачів, а самі коментарі перетворюються на частину національного спортивного дискурсу.

У XXI столітті спортивна журналістика України адаптується до нових викликів – діджиталізації, розвитку соціальних мереж і потреби у

мультимедійному контенті. Онлайн-ЗМІ, відеоблоги, YouTube-канали, подкасти – все це нові формати, які сьогодні активно використовуються спортивними журналістами для комунікації з аудиторією.

Попри конкуренцію з боку блогерів і фан-сторінок, традиційна спортивна журналістика не втрачає актуальності, зберігаючи глибину аналітики, перевіреність джерел і професійну етику. Водночас відбувається зрощення традиційного журналістського підходу з елементами цифрової культури – стріми, інтерактиви, мобільна журналістика стають нормою.

Сучасний етап – це також час пошуку нової ідентичності української спортивної журналістики в умовах війни, коли спорт часто набуває символічного змісту – як вияв стійкості, патріотизму та міжнародної підтримки.

Аналіз витоків спортивної журналістики в Україні засвідчує її тісний зв'язок із загальним становленням національного медіапростору. Перші елементи спортивного висвітлення з'явилися ще у XIX столітті в рамках публікацій про фізичне виховання та суспільні ініціативи. Повноцінний розвиток спортивної журналістики як окремого напрямку почався в період міжвоєнної доби та особливо активізувався в радянський період, коли спорт використовувався як ідеологічний інструмент.

З утвердженням незалежності України спортивна журналістика поступово набула нової якості, орієнтованої не лише на досягнення, але й на аналітику, критику, розважальні формати. З'явилися спеціалізовані видання, тематичні програми, авторські рубрики. Це свідчить про еволюцію галузі від пропагандистської функції до сучасного багатоформатного інформування з урахуванням інтересів широкої аудиторії.

Отже, витоки української спортивної журналістики демонструють багаторівневий шлях розвитку – від елементів у загальнополітичній пресі до становлення як самостійного і повноцінного напрямку в медіа.

1.2. Розвиток спортивної журналістики на сучасному етапі

На сучасному етапі спортивна журналістика України перебуває в активній фазі трансформації, що зумовлена як технологічними змінами, так і соціально-політичними процесами у державі. Поширення цифрових технологій, зростання популярності соціальних мереж, а також нові формати споживання інформації змінюють роль журналіста й характер спортивного контенту.

Традиційні медіа (телебачення, радіо, друковані видання) поступово втрачають монополію на оперативне інформування, поступаючись цифровим платформам та мобільним застосункам. Сьогодні спортивні новини миттєво поширюються через YouTube, Telegram, Instagram, Twitter (X), а також численні спортивні сайти й блоги. Цей процес зміщує акцент з простого репортажу на аналітику, інтерпретацію подій та взаємодію з аудиторією.

До ключових тенденцій сучасної спортивної журналістики належать:

- Цифровізація контенту. Відеострими, подкасти, короткі відео у TikTok або Reels стали важливою складовою медіаприсутності спортивних журналістів і видань.
- Інтерактивність. Аудиторія більше не є пасивним споживачем — коментарі, опитування, лайви та прямі звернення дозволяють створювати двосторонній зв'язок.
- Розширення формату. Спортивна журналістика виходить за межі традиційного репортажу – з'являється більше розслідувань, соціальних сюжетів, аналітичних матеріалів [4, с.89].
- Професіоналізація. Підвищується якість подачі, стандарти журналістської етики, зростає попит на експертність та глибину аналізу.

Повномасштабне вторгнення росії в Україну суттєво вплинуло і на спортивну журналістику. З одного боку, багато змагань були скасовані або

перенесені, а ресурси спрямовані на висвітлення гуманітарних, безпекових та військових подій. З іншого боку, спорт став важливим інструментом підтримки національного духу, а спортивна журналістика – майданчиком для популяризації української культури та боротьби за міжнародну підтримку.

Змінилися теми й акценти: зросла увага до українських спортсменів на міжнародній арені, волонтерської діяльності, історій стійкості та перемог у складних умовах.

Значну конкуренцію традиційним журналістам складають спортивні блогери, інфлюенсери та фан-акаунти. Хоча не всі з них дотримуються професійних стандартів, вони мають великий вплив на молодіжну аудиторію, оперативно реагують на події та формують нові канони спілкування в спортивному медіапросторі.

У цьому контексті перед професійною журналістикою стоїть завдання адаптації до нових форматів без втрати якості, перевіреності інформації та об'єктивності.

На українському медіаринку активно функціонує низка спеціалізованих спортивних ресурсів, які відіграють ключову роль у формуванні спортивного дискурсу.

Серед найпопулярніших спортивних ЗМІ можна виокремити:

- Tribuna.com – велика онлайн-платформа, що поєднує новини, аналітику, блоги та коментарі користувачів. Ресурс вирізняється активною взаємодією з аудиторією.
- Footboom, UA-Футбол, Football.ua – спеціалізуються переважно на футбольній тематиці, але також висвітлюють інші види спорту.
- Xsport.ua – охоплює широкий спектр спортивних дисциплін, має власний телеканал Xsport із відеоконтентом.
- Sport.ua – оперативне подання новин, огляди матчів, інтерв'ю зі спортсменами, велика база статистики [4, с.137].

Окрім спеціалізованих сайтів, важливу роль відіграють і розділи спортивних новин у загальнонаціональних медіа, таких як Суспільне, 24 канал, ТСН, УНІАН, де також працюють професійні спортивні журналісти.

Серед відомих журналістів та медіаособистостей варто згадати:

- Ігор Циганик – спортивний оглядач, ведучий програми «Циганик LIVE», відомий аналітичним підходом до футбольної тематики.
- Владислав Ващук – колишній футболіст, який став спортивним експертом і регулярно коментує події у спорті.
- Василь Обершт – журналіст і коментатор, відомий роботою на матчах УПЛ та Єврокубків.
- Роман Бебех – спортивний журналіст, що активно працює у YouTube, поєднуючи блогерство і традиційну журналістику [4, с.156].

Також зростає вплив незалежних YouTube-каналів, наприклад «ТаТоТаке», «Бомбардир», де працюють журналісти з досвідом у класичних медіа, які перейшли до формату digital-first.

Цей підрозділ ілюструє реальні приклади адаптації української спортивної журналістики до вимог часу, зокрема через нові формати подачі, персоналізацію контенту та активну комунікацію з аудиторією.

На сучасному етапі спортивна журналістика України демонструє динамічний розвиток, зумовлений технологічними інноваціями, змінами в інформаційному споживанні та соціальними викликами, зокрема війною. Відбувається переосмислення ролі журналіста, розширення форматів подачі матеріалу, зростає важливість інтерактивності та візуального контенту.

Цифровізація, поява нових платформ і залучення до комунікації широкої аудиторії трансформують традиційні медіа й стимулюють їх до адаптації. Особливу роль у цьому процесі відіграють соціальні мережі, відеохостинги, подкасти та незалежні спортивні платформи, які дозволяють оперативно реагувати на події та формувати довіру серед аудиторії.

Попри нові виклики – скорочення редакцій, конкуренцію з блогерами, зростання кількості неперевіреної інформації – спортивна журналістика в Україні залишається важливою складовою медіапростору. Її подальший розвиток залежить від готовності до змін, дотримання професійних стандартів, а також активної інтеграції у цифрове середовище.

1.3. Вплив міжнародних спортивних подій на українську спортивну журналістику

Міжнародні спортивні події мають значний вплив на розвиток спортивної журналістики в різних країнах, зокрема в Україні. Поява нових медіаформ, розвиток цифрових технологій, а також глобалізація спортивних змагань впливають на зміну підходів до висвітлення спортивних новин. В Україні міжнародні спортивні події, такі як Олімпійські ігри, чемпіонати світу з різних видів спорту, а також змагання найвищого рівня, привертають увагу великої кількості громадян і стають важливим аспектом для медіа.

Міжнародні спортивні події значно сприяють розвитку спортивної журналістики в Україні. Вони є важливими не лише для підвищення популярності спорту, а й для формування медійного ландшафту. Спортивні журналісти активно висвітлюють ці події, створюючи широкий спектр контенту: новини, інтерв'ю із спортсменами, аналітичні статті, репортажі. Вони сприяють підвищенню якості спортивної журналістики, розвитку нових форматів і застосуванню новітніх технологій, таких як відеотрансляції, інфографіка та мультимедійні матеріали.

Міжнародні спортивні події також стимулюють розвиток професійних стандартів у спортивній журналістиці, таких як точність інформації, об'єктивність подання та етика висвітлення. Спортивні журналісти в Україні мають можливість вдосконалювати свої навички,

працюючи з міжнародними організаціями та медіа-ресурсами, що здійснюють висвітлення подій на глобальному рівні.

З початком цифрової ери спортивна журналістика в Україні зазнала суттєвих змін. Міжнародні спортивні події стали важливими факторами для тестування нових технологій у висвітленні спорту. Інтернет-трансляції, соціальні мережі, мобільні додатки та спеціалізовані онлайн-платформи дозволяють миттєво передавати інформацію та вести пряму трансляцію спортивних подій з будь-якої точки світу. Ці технології стали основою для швидкого поширення новин і забезпечення доступу до спортивного контенту для ширшої аудиторії.

Українські медіа також активно використовують ці новітні інструменти, що дозволяє значно покращити оперативність висвітлення міжнародних спортивних подій. Спортивні журналісти мають можливість робити детальніші репортажі, використовуючи мультимедійні матеріали, графіку, інтерв'ю з учасниками подій, а також давати свої аналітичні оцінки в реальному часі.

Міжнародні спортивні події мають важливе значення не тільки для спортивних медіа, а й для загальних новинних ресурсів. Вони стають важливою складовою програм національних телеканалів, радіостанцій і онлайн-ЗМІ. Спортивні журналісти, працюючи на міжнародних змаганнях, також впливають на формування громадської думки, популяризуючи спорт і створюючи позитивний імідж національної спортивної спільноти.

Одним із важливих аспектів є висвітлення успіхів українських спортсменів на міжнародних аренах. Призові місця, рекорди, досягнення на Олімпіадах і чемпіонатах світу часто стають основними темами для спортивних новин. Це, в свою чергу, стимулює попит на спортивну інформацію та підвищує інтерес до спортивної журналістики серед широкої аудиторії.

Попри численні переваги, міжнародні спортивні події також ставлять перед українськими спортивними журналістами низку викликів. Одним із основних є проблема перекладу та адаптації контенту для українського ринку. Багато міжнародних подій висвітлюються іноземними мовами, що створює додаткові труднощі для журналістів, які повинні оперативно передавати точну та достовірну інформацію.

Крім того, значна конкуренція серед медіа-компаній надає виклик у пошуку та залученні уваги до контенту.

Українські спортивні медіа змагаються з міжнародними платформами, що може призвести до втрати аудиторії або зниження популярності.

В майбутньому спортивна журналістика в Україні продовжить розвиватися завдяки постійному вдосконаленню технологій, зростанню професіоналізму журналістів та підвищенню популярності міжнародних спортивних подій. Очікується, що українські медіа зможуть ефективніше використовувати мультимедійні інструменти для створення інноваційного спортивного контенту, а також поліпшати процес взаємодії з аудиторією через соціальні мережі та мобільні платформи.

Водночас важливим фактором залишається збереження національної ідентичності в спортивній журналістиці, підтримка внутрішніх змагань і популяризація українських спортсменів на міжнародній арені. Спортивна журналістика, орієнтуючись на сучасні тенденції, зможе зміцнити свою позицію в медіапейзажі України та стати потужним інструментом для розвитку спорту в країні [16, с.76].

Міжнародні спортивні події є важливим каталізатором розвитку української спортивної журналістики. Вони сприяють удосконаленню професійних стандартів, розвитку нових технологій і підвищенню зацікавленості громадськості до спортивних новин. Водночас виклики, які виникають у процесі висвітлення міжнародних подій, вимагають від

спортивних журналістів адаптації до нових реалій медіа-світу та постійного вдосконалення своїх навичок. Перспективи розвитку спортивної журналістики в Україні полягають у подальшому використанні інноваційних технологій та зміцненні зв'язків з національною аудиторією через ефективне висвітлення спортивних досягнень на міжнародній арені.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I

Аналіз історичного розвитку спортивної журналістики в Україні засвідчив її тісний зв'язок із соціально-політичними процесами, еволюцією мас-медіа та розвитком фізичної культури й спорту як суспільного явища. Витоки спортивної журналістики сягають початку XX століття, коли в українській та загальноімперській пресі почали з'являтися перші повідомлення про змагання, фізичне виховання та діяльність спортивних клубів.

У міжвоєнний період спортивна тематика посіла важливе місце в радянських друкованих виданнях, проте журналістика того часу значною мірою виконувала ідеологічну функцію. Повоєнний етап ознаменувався зростанням ролі спорту в суспільстві та появою профільних видань, зокрема газет і радіопрограм. Водночас незалежна Україна після 1991 року відкрила нову сторінку в розвитку спортивної журналістики: зросла тематика, з'явилися приватні медіа, розширився жанровий і форматний спектр публікацій.

Упродовж усіх етапів становлення спортивної журналістики в Україні зберігався її головний змістовий компонент – відображення спортивного життя як частини національної ідентичності, культурного простору та елементу суспільного діалогу. Таким чином, історичний розвиток цієї сфери свідчить про її постійну динаміку, адаптивність і здатність відображати актуальні суспільні трансформації.

РОЗДІЛ 2. ФУНКЦІОНУВАННЯ СПОРТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ В УКРАЇНІ

2.1. Жанрова специфіка та особливості стилю спортивної журналістики

Спортивна журналістика є окремим напрямом масової комунікації, який має власну систему жанрів, стилістичних засобів та комунікативних стратегій. Вона виникла на перетині інформативної журналістики, масової культури та видовищної індустрії, що зумовлює її багатогранну природу. Основна мета спортивної журналістики полягає не лише в інформуванні про спортивні події, але й у формуванні суспільного ставлення до спорту, популяризації здорового способу життя та підтримці національної ідентичності через спортивні досягнення.

У сучасному інформаційному просторі спортивна журналістика активно адаптується до цифрового середовища, трансформується під впливом мультимедійних форматів та інтерактивної комунікації. Це призводить до розширення традиційних жанрових рамок та появи нових форм журналістського викладу, таких як спортивні блоги, аналітичні відеоогляди, подкасти тощо.

Жанрова специфіка спортивної журналістики зумовлена поєднанням елементів класичних журналістських жанрів з урахуванням видовищності та емоційності спортивного контенту.

В межах спортивної журналістики умовно виокремлюють три основні групи жанрів:

Інформаційна група жанрів у спортивній журналістиці – це одна з основних жанрових груп, що орієнтована на оперативне, достовірне і стисле подання фактів про спортивні події. Вона виконує головну функцію –

інформувати аудиторію про те, що, де, коли і як сталося у світі спорту [9, с.69].

Інформаційні жанри відзначаються:

- об'єктивністю – журналіст уникає оцінок, лише подає факти;
- стислістю – виклад максимально лаконічний;
- актуальністю – матеріали часто мають короткий «термін придатності»;
- структурованістю – використовується інверсна піраміда (головне – на початку).

Ця група жанрів є базовою, оскільки саме з неї зазвичай починається медійне висвітлення будь-якої спортивної події.

Основні жанри інформаційної групи:

Таблиця 1

Жанр	Характеристика	Приклад
Новина	Коротке повідомлення про спортивну подію. Не містить коментарів.	Олександр Усик переміг Тайсона Ф'юрі у бою за звання абсолютного чемпіона світу.
Замітка	Розширена новина з кількома уточненнями чи коментарями очевидців.	Замітка про хід матчу Ліги чемпіонів з коротким цитуванням тренера.
Оперативний репортаж	Послідовне висвітлення події в момент її розвитку. Має часову логіку.	Онлайн-репортаж із трибун під час матчу «Динамо» – «Шахтар».
Інформаційна довідка	Додаткова інформація: статистика, біографії, турнірні таблиці.	Таблиця результатів Зимових Олімпійських ігор 2022 року.

Особливу роль у спортивній журналістиці відіграє репортаж, який дозволяє передати динаміку подій у реальному часі, створити ефект присутності та залучення. Репортаж часто поєднує ознаки інформаційного та художнього викладу, що вимагає від журналіста не лише точності, але й виразності стилю.

Інтерв'ю зі спортсменами, тренерами або функціонерами – ще один популярний жанр, у якому розкриваються не лише технічні аспекти спорту, але й особистісні характеристики героїв, мотивація, емоції та внутрішній світ.

Функції інформаційної групи в спортивній журналістиці:

1. Оперативна – швидке донесення новин до аудиторії.
2. Фіксує – документування фактів для подальшого аналізу.
3. Архівна – створення інформаційної бази подій у спорті.
4. Навчальна – формування спортивної культури аудиторії.

Особливості реалізації в сучасному медіа:

- Онлайн-формат: новини часто публікуються в режимі live.
- Соціальні мережі: Telegram, X (Twitter), Facebook – канали поширення коротких новин.
- Візуальний супровід: фото, відео, інфографіка стали невід'ємною частиною інформаційних жанрів.

Інформаційна група жанрів – це фундамент спортивної журналістики. Вона забезпечує перший контакт аудиторії з подією та закладає основу для подальшого аналітичного чи художньо-публіцистичного осмислення. Уміння точно й оперативно працювати в цих жанрах – ключова компетенція спортивного журналіста.

Наведемо приклад одного з жанрів спортивної журналістики інформаційної групи.

Оперативна новина. Джерело: «Суспільне Спорт», 2024 р.

«Українка Ярослава Магучіх здобула «золото» на чемпіонаті світу з легкої атлетики у Токіо з результатом 2,05 м. Це найкращий показник сезону у світі» [22].

Аналіз: Чітка, фактологічна подача інформації без авторських оцінок. У фокусі – хто, де, коли, який результат. Мінімум прикметників, максимальна інформативність.

Аналітична група жанрів спортивної журналістики є однією з ключових у цій сфері, оскільки вона забезпечує глибоке осмислення спортивних подій, явищ, тенденцій і персоналій. Ці жанри не просто інформують читача про факти, а намагаються дати їм пояснення, розкрити причинно-наслідкові зв'язки, оцінити ситуацію, зробити прогнози [9, с.117].

Основні жанри аналітичної групи в спортивній журналістиці

Таблиця 2

Жанр	Характеристика	Приклад
Коментар	Мета: пояснити чи інтерпретувати спортивну подію, рішення судді, тактичний хід тощо. Особливості: суб'єктивність, авторська позиція, аргументованість.	Коментар експерта після матчу, де пояснюється, чому команда обрала саме таку тактику.
Огляд	Мета: комплексний аналіз певного періоду або події (турніру, серії матчів, сезону). Особливості: хронологічність,	Огляд результатів тижня в УПЛ чи аналіз виступів українських спортсменів на Олімпіаді.

	об'єктивність, широта охоплення.	
Прогноз (анонс)	Мета: передбачити перебіг подій, результати матчів, ймовірні склади, стратегії. Особливості: базується на фактах, статистиці, експертній думці.	Передматчевий прогноз щодо шансів команд у Лізі чемпіонів.
Аналітична стаття	Мета: глибоке осмислення конкретного явища у спорті – наприклад, розвиток молодіжного футболу в Україні. Особливості: широке використання джерел, експертних думок, цифр, аналізу тенденцій.	Стаття про фінансову ситуацію у футбольному клубі з виведенням загроз для його майбутнього.

Особливості аналітичної групи жанрів

Таблиця 3

Ознака	Характеристика
Функція	Пояснювальна, інтерпретативна, прогностична
Цільова аудиторія	Підготовлений читач, зацікавлений у глибокому розумінні спорту
Джерела	Статистика, інтерв'ю, попередні публікації, експертні оцінки
Мова	Часто нейтральна, аргументована; іноді – емоційна у коментарі

Аналітична журналістика в спорті виконує освітню та формуючу функцію. Вона дозволяє:

- краще зрозуміти складні процеси (економіка клубів, трансфери, суддівські рішення);
- сприяє формуванню критичного мислення у вболівальників;
- підвищує авторитет журналістики, бо розширює її роль за межі простої інформації.

Наведемо приклади одного з жанрів спортивної журналістики аналітичної групи.

1. Огляд/коментар. Джерело: *The Guardian Sport*, 2023 р.

«Manchester City's tactical maturity under Pep Guardiola has become their greatest weapon. The way they controlled possession in the second half – 75% – reflects not just dominance, but absolute strategic superiority» [24].

Аналіз: Автор використовує статистичні дані для аргументації, додає елемент інтерпретації («tactical maturity», «strategic superiority»). Мова залишається точна, але з виразними оціночними елементами.

2. Огляд/коментар. Джерело: «UA-Футбол» [27], матч Україна – Італія, 2023 р.

«На 89-й хвилині трибуни буквально вибухнули – удар Зінченка з лівого флангу змусив Доннарумму тягнути м'яч з нижнього кута. Цей сейв став вирішальним».

Аналіз: Використано динамічну лексику («вибухнули», «змусив тягнути»), емоційність викладу, фрази, що передають ритм подій. Репортаж стилістично наближений до художньої розповіді.

Художньо-публіцистична група жанрів у спортивній журналістиці – це синтез інформації, аналітики та художнього образу. Вона виконує не лише інформативну, а й емоційно-впливову функцію, апелюючи до почуттів, уяви й цінностей аудиторії. Ці жанри «олюднюють» спорт,

розкривають характери, драматизм змагань, створюють героїв і міфи спорту [9, с.128].

Основні жанри художньо-публіцистичної групи

Таблиця 4

Жанр	Характеристика	Приклад
Нарис	Мета: розповісти про особистість (спортсмена, тренера, суддю) через художньо оформлену публіцистичну розповідь. Особливості: поєднання фактів, емоцій, портретних деталей; часто – сюжетна структура.	Нарис про Олександра Усика як спортсмена і людину – з акцентом на його характер, шлях до успіху, цінності.
Есе	Мета: передати особисті роздуми журналіста про певне спортивне явище чи постать. Особливості: інтимність тону, авторський стиль, філософський підтекст, образність.	Есе на тему «Що значить бути капітаном збірної у складні часи?»
Репортаж з елементами художності	Мета: передати атмосферу події,	Репортаж зі стадіону під час драматичного

	«ефект присутності», переживання глядачів і учасників. Особливості: насичений художній опис, діалоги, використання метафор, епітетів.	фіналу, де описуються не тільки події, а й емоції, звуки, реакції публіки.
Портрет	Мета: створити глибокий психологічний або символічний образ спортсмена. Особливості: звернення до біографії, характеру, життєвих подій, впливу на інших.	Портрет тренера, який вивів команду з кризи, із акцентом на лідерські якості, принципи, стиль комунікації.

Основні риси художньо-публіцистичних жанрів

Таблиця 5

Ознака	Характеристика
Мова	Емоційно забарвлена, образна, метафорична
Структура	Часто неформальна, гнучка; можливі діалоги, сюжет
Ціль	Викликати співпереживання, емоційний відгук, зацікавлення

Жанрова межа	Між журналістикою, літературою та документалістикою
---------------------	---

Функції художньо-публіцистичної групи жанрів спортивної журналістики:

1. Емоційна – викликає співпереживання, гордість, іноді – обурення.
2. Виховна – формує уявлення про мораль, чесність, наполегливість у спорті.
3. Ідеологічна / культурна – створює образи героїв, легенд, культурних символів.
4. Меморативна – зберігає пам'ять про видатні події та постаті.

Художньо-публіцистичні жанри:

- надають глибини й людяності сухим результатам;
- перетворюють спорт із простої діяльності на культуру, історію, мистецтво змагання;
- формують емоційний контакт із читачем, стимулюють любов до спорту;
- дають змогу журналісту проявити себе як автора — не тільки репортера, а й митця слова.

У 20 столітті цей жанровий напрям набув популярності завдяки журналістам, які писали про боксерів, легкоатлетів і футболістів майже як про літературних героїв – із драмою, внутрішньою боротьбою й катарсисом.

Наведемо приклади жанрів спортивної журналістики художньо-публіцистичної групи.

1. Нарис / портрет спортсмена. Джерело: *ESPN, профайл Симони Байлз*

«Behind the medals and perfect landings stands a woman who redefined gymnastics. Simone Biles isn't just a gymnast – she's a statement, a revolution, a voice».

Аналіз: Яскраво виражена авторська позиція, метафори («*redefined gymnastics*», «*a statement*»), сильна емоційна залученість. Текст вийшов за межі спорту – це соціокультурний портрет.

2. Фейлетон / авторська колонка. Джерело: «Трибуна», авторська колонка про УПЛ

«Дехто вважає, що поле у Кропивницькому – це дзеркало нашого футболу: розмите, вибоїсте, з латками. Але навіть у калюжі народжується драма».

Аналіз: Публіцистика високого стилю: іронія, символізм, алегорія («дзеркало футболу», «драма в калюжі»). Такий жанр – на межі літературного нарису й соціальної критики.

Ці приклади демонструють, що жанрова й стилістична палітра спортивної журналістики охоплює весь спектр від сухої фактографії до виразної емоційної авторської публіцистики. Залежно від типу медіа, цільової аудиторії та формату подачі інформації, журналісти обирають відповідний жанр і стиль, які дозволяють якнайточніше передати суть події, її драматизм або соціокультурний підтекст.

Стиль спортивної журналістики характеризується поєднанням інформаційної точності з емоційною експресивністю. Це один із небагатьох видів публіцистики, де допустимі елементи художнього стилю, метафори, епітети, риторичні запитання, що не знижують об'єктивності, а, навпаки, посилюють естетичне сприйняття спортивної події.

Основні стильові ознаки спортивного тексту:

1. Емоційність і експресія. Використання вигуків, коротких енергійних фраз, порівнянь, епітетів: «*Фантастичний сейв!*», «*Збірна вирвала перемогу у драматичному двобої*».

2. Динамічність викладу. Імітація темпу спортивної події через темпоритм речень, використання активних дієслів, синтаксичних інверсій.

3. Індивідуалізація мови. Використання прізвищ спортсменів, прізвиськ, авторських характеристик: *«Маестро Мессі знову демонструє вищий клас»*.

4. Мовна гра, термінологія, жаргон. Спортивна лексика, фразеологізми, англіцизми: *«хет-трик»*, *«камбек»*, *«асист»*, *«плей-оф»*, *«аутсайдер»*.

5. Підкреслена об'єктивність у аналітичних жанрах. При збереженні яскравої мови аналітичні матеріали опираються на статистику, історичні порівняння, експертні оцінки [9, с.153].

Особливість спортивної журналістики також полягає у глибокій взаємодії з аудиторією. Зростання цифрових платформ, соціальних мереж та інтерактивних сервісів зробило спортивні тексти більш орієнтованими на читацьке/глядацьке сприйняття. Журналісти дедалі частіше використовують елементи розмовного стилю, меми, візуальні компоненти, адаптуючи мову під конкретні сегменти споживачів (молодіжна аудиторія, фанати, спортивні експерти тощо).

Отже, жанрова система спортивної журналістики формує складну, але гнучку структуру, що відображає одночасно потребу в об'єктивному інформуванні та емоційному залученні аудиторії. Її стильова специфіка полягає в динамічності, експресивності, багатій термінології та образності.

Ці особливості роблять спортивну журналістику самобутнім і ефективним інструментом масової комунікації, який не лише фіксує спортивні події, але й активно впливає на формування спортивної культури в суспільстві.

2.2. Основні медіаплатформи спортивної журналістики (телебачення, радіо, друковані та онлайн-видання, соціальні мережі)

Сучасна спортивна журналістика існує в умовах мультиплатформенного медіасередовища, де кожен формат має свою специфіку, аудиторію, функції та форми подачі контенту. Проаналізуємо основні медіаплатформи, що активно використовуються в галузі спортивної журналістики.

Телебачення як традиційний медіамайданчик залишається одним із найвпливовіших засобів масової інформації у сфері спорту завдяки своїй візуальності та можливості створення ефекту присутності. Прямі трансляції змагань, післяматчеві студії, коментарі експертів формують у глядача не лише уявлення про подію, а й емоційне залучення.

Формати телебачення:

- Трансляції спортивних подій
- Студійні аналітичні програми
- Документальні проєкти про спортсменів і клуби
- Спортивні новини

Таблиця 6

Переваги:	Недоліки:
Високий рівень довіри	Висока вартість виробництва
Живе зображення, звук, коментар	Лімітованість у гнучкості та мобільності
Сильний вплив на масову свідомість	

Радіо – оперативність і мобільність

Хоча радіо сьогодні втратило першість серед мас-медіа, воно зберігає нішу завдяки оперативності й мобільності, особливо в форматі інформаційних дайджестів і живих репортажів.

Формати радіо:

- Оперативні новини

- Репортажі з місця подій
- Коментарі експертів
- Спортивні огляди

Таблиця 7

Переваги:	Недоліки:
Доступність під час руху	Відсутність візуалізації
Низькі витрати на виробництво	Зменшення молодіжної аудиторії
Ефективність у надзвичайних ситуаціях (наприклад, під час війни чи криз)	

Друковані медіа: аналітика і глибина

Попри зниження популярності через діджиталізацію, друковані спортивні видання зберігають роль джерела аналітики та авторських матеріалів. Їхня функція – не стільки повідомити новину, скільки осмислити її.

Формати друкованих медіа:

- Аналітичні статті
- Нариси, інтерв'ю
- Колонки експертів

Таблиця 8

Переваги:	Недоліки:
Авторитетність, глибина аналізу	Повільна реакція на події
Орієнтація на вдумливого читача	Зменшення аудиторії, проблеми з фінансування

Онлайн-видання – оперативність і інтерактив

Інтернет-ЗМІ стали головним каналом споживання спортивної інформації, особливо серед молоді. Вони поєднують швидкість, мультимедійність і можливість інтеракції з аудиторією.

Формати:

- Новини в реальному часі
- Онлайн-трансляції та текстові стріми
- Відеоконтент, подкасти
- Колонки, блоги, аналітика

Таблиця 9

Переваги:	Недоліки:
Висока швидкість публікацій	Нерідко – нижчий рівень перевірки фактів
Можливість мультимедійного контенту	Надмірна конкуренція за увагу
Зворотний зв'язок (коментарі, лайки)	

Соціальні мережі – нова епоха спортивної комунікації

Соцмережі стали не лише каналами дистрибуції, а й самостійними джерелами інформації, інструментами брендингу, платформами для фан-контенту. Журналісти, клуби, спортсмени – всі активно використовують Facebook, Instagram, YouTube, TikTok, X (Twitter).

Формати:

- Оперативні новини
- Реакції в реальному часі
- Закулісний контент
- Прямі ефіри та інтерв'ю
- Мем-контент і візуальні історії

Таблиця 10

Переваги:	Недоліки:
Вірусне поширення контенту	Часто низька якість або достовірність
Безпосередня комунікація з аудиторією	Інфляція сенсаційності
Широкий доступ до молодіжної аудиторії	Залежність від алгоритмів

Кожна медіаплатформа в спортивній журналістиці виконує свою специфічну функцію та має свою цільову аудиторію:

- Телебачення – авторитет і глибина емоції;
- Радіо – оперативність і мобільність;
- Друковані ЗМІ – аналітика і глибина змісту;
- Інтернет-ЗМІ – швидкість і універсальність;
- Соціальні мережі – інтимність і залучення.

У сучасних умовах спостерігається тенденція до конвергенції медіа, коли платформи перетинаються: телебачення веде прямі ефіри на YouTube, радіо транслює подкасти, газети мають диджитал-версії, а спортивні клуби комунікують із фанами через Instagram.

2.3. Використання цифрових технологій у спортивній журналістиці та нові формати подачі спортивного контенту

Розвиток цифрових технологій у XXI столітті кардинально трансформував журналістську діяльність, зокрема в галузі спортивної журналістики. Цифровізація зумовила появу нових форматів подачі інформації, змінила роль журналіста, а також переосмислила способи взаємодії з аудиторією. Сьогодні спортивна журналістика – це не лише

репортажі та аналітика, а й стріми, подкасти, інтерактивні платформи, віртуальна та доповнена реальність.

Спробуємо виокремити основні цифрові технології, що трансформують спортивну журналістику:

Мобільна журналістика (MoJo). Мобільні пристрої (смартфони, планшети) стали повноцінними інструментами для створення та публікації спортивного контенту. Сучасний спортивний журналіст може:

- знімати відео й фото безпосередньо зі стадіону;
- робити прямі ефіри через мобільні додатки;
- публікувати оперативні повідомлення в соціальних мережах.

Приклад: журналісти Tribuna.com чи «Суспільне Спорт» ведуть стріми та текстові трансляції прямо зі змагань, використовуючи лише мобільний пристрій.

Стрімінг та прямі трансляції. Завдяки платформам YouTube, Twitch, Facebook Live спортивні події стали доступними глобально і безпосередньо. Клуби, ліги та окремі спортсмени самостійно організовують трансляції, мінаючи класичні телеканали.

Нові можливості:

- фанат може спілкуватися у чаті під час гри;
- з'явився формат watch party (спільний перегляд з коментарями);
- журналіст може проводити інтерактивні включення в реальному часі.

Big Data та спортивна аналітика. Цифрові технології дозволяють обробляти величезні масиви статистичної інформації: кількість ударів, передач, біометричні показники тощо. На основі цих даних:

- створюються аналітичні статті та інфографіка;
- журналісти моделюють сценарії ігор;
- виникає новий жанр – цифровий скринінг гравців.

Віртуальна (VR) та доповнена реальність (AR). Ці технології поки що обмежено використовуються в Україні, але в міжнародних ЗМІ – активно. Вони дають змогу:

- створювати 360°-репортажі зі стадіонів;
- переглядати віртуальні повтори матчів;
- накладати AR-графіку під час коментування.

Подкасти і аудіоформати. З розвитком аудіоплатформ (Spotify, Apple Podcasts, SoundCloud) подкасти стали зручним і популярним способом споживання спортивного контенту. Вони дозволяють:

- глибше аналізувати події;
- спілкуватися з експертами;
- формувати аудиторію «на ходу» – під час пробіжки, тренування, поїздки.

Серед нових форматів подачі спортивного контенту можемо виокремити такі:

Сторітелінг у соціальних мережах. У TikTok, Instagram та Facebook формат коротких відео й історій (сторіс) став основним каналом комунікації з молодіжною аудиторією. Спортивні журналісти дедалі частіше:

- використовують візуальний сторітелінг;
- адаптують репортажі до формату «реакцій» або «експлейнерів»;
- комбінують текст, графіку, звук, відео в одному пості.

Мультимедійні лонгріди. Завдяки можливостям веб-розробки (HTML5, CSS3, інтерактивна графіка) виник формат лонгріду, що поєднує:

- текстові блоки;
- інтерактивні елементи (мапи, таблиці, відео);
- скрол-ефекти та візуалізацію даних.

Цей формат особливо ефективний для глибоких досліджень, біографій, історій клубів.

Генеративні технології (AI). Штучний інтелект (у т.ч. GPT, Midjourney) починає використовуватись:

- для створення автоматичних звітів про матчі;
- генерації інфографіки та візуального контенту;
- персоналізації стрічки новин користувача.

Хоча це викликає дискусії щодо етики, потенціал таких рішень у спортивній журналістиці є значним.

Цифрова трансформація суттєво змінює:

- ролі журналіста (він стає і репортером, і відеомонтажером, і SMM-фахівцем);
- ритми роботи (інформація публікується в режимі 24/7);
- вимоги до навичок (знання інструментів відеомонтажу, графічних редакторів, SEO).

Водночас цифрові технології демократизують доступ до аудиторії: кожен журналіст, блогер або спортсмен може створювати контент незалежно від редакції.

Цифрові технології суттєво оновили форму, стиль і зміст спортивної журналістики. Вони сприяють:

- появі нових жанрів (відеосторіс, подкаст-есе, інфоанімовані лонгріди);
- зміні структури медіаринку (поява нативних платформ, блогерів, клубних медіа);
- активному залученню аудиторії через інтерактив і персоналізацію контенту.

Майбутнє спортивної журналістики належить тим, хто зможе інтегрувати креативність, технології та журналістські стандарти в одне цілісне цифрове середовище.

Практичні приклади використання цифрових технологій в українській спортивній журналістиці:

1. Tribuna.com. Один із найвідоміших українських спортивних порталів, що активно використовує цифрові інструменти.

Мобільна журналістика: репортери Tribuna ведуть текстові трансляції матчів із мобільних пристроїв у Telegram та на сайті; усі ключові моменти матчу подаються в режимі реального часу, часто з GIF-анімацією та відеофрагментами.

Подкасти: серія подкастів «Що я пропустив?» – обговорення спортивних новин у легкому, розмовному стилі.

Інтерактив: читачі можуть коментувати, голосувати за гравця матчу, брати участь у опитуваннях.

2. Суспільне Спорт (спортивна редакція Суспільного мовника). Цей проєкт поєднує традиційне телебачення з новими цифровими форматами.

Стрімінг: прямі ефіри Олімпіади, Євробачення серед спортсменів, чемпіонатів із легкої атлетики транслюються не тільки по ТБ, але й на YouTube, Facebook Live.

Мультимедійні лонгріди: лонгвід про Паралімпійців: використання фото, відео, блоків з біографіями, цитатами – все адаптовано під мобільні пристрої.

Пояснювальні формати (explainer video): наприклад, відео «Чому українські спортсмени не можуть виступати під нейтральним прапором?» подано в динамічному форматі, з анімацією й графікою.

3. FootBoom, UA-Футбол, FanDay.net. Онлайн-платформи, які спеціалізуються на футболі, проте адаптують світові тренди до українських реалій.

Big Data у статтях: статті з інфографікою про «xG» (expected goals), карти ударів, бігову активність команд; приклад: розбір матчу «Шахтар – Динамо» з використанням статистичних моделей, запозичених із інструментів Wyscout або SofaScore.

YouTube-аналітика: канал UA-Футбол публікує відео з тактичним розбором матчів: використовується візуалізація схем, відео з паузами, анімації.

4. YouTube-блогери та фанатські канали (наприклад, Трендець, ТаТоТаке, Geek Journal x Спорт)

Формат відеосторітелінгу: «Трендець» – спортивний відеоблог, який поєднує гумор, закулісні зйомки, інтерв'ю зі спортсменами (іноді в несподіваних умовах, наприклад, у поїзді або спортзалі).

Власне медіавиробництво: блоги створюють якісний контент без участі редакцій, з використанням простого відеообладнання, монтажу та сценаріїв – приклад повноцінної цифрової незалежності.

5. Клубні медіа (наприклад, «Динамо Київ», «Шахтар», «Будівельник» та ін.).

Соцмережі як основний канал комунікації: ведуть TikTok-акаунти, публікують Insta-історії з роздягалень, тренувань, переїздів; платформи використовуються не лише для анонсів, а й для створення ексклюзивного контенту:

- інтерв'ю гравців;
- розважальні челенджі (наприклад, «хто краще знає клубну історію?»).

AR і VR-формати (обмежено): «Шахтар» презентував віртуальний тур по стадіону та AR-плакат із гравцями перед матчем Ліги Європи.

Українська спортивна журналістика активно адаптує цифрові формати, незважаючи на виклики війни, економіки та технічних обмежень. Найбільш динамічно цифровізація розвивається в таких напрямках:

- онлайн-стріми та мобільна журналістика;
- подкасти й відеоблоги;
- інтерактивні платформи та мультимедійні розслідування;
- сторітелінг у TikTok, Reels та Shorts.

Ці практики підтверджують здатність українських журналістів бути конкурентоспроможними в глобальному цифровому медіаполі.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II

Аналіз сучасного функціонування спортивної журналістики в Україні дає підстави стверджувати, що ця галузь медіа активно розвивається, адаптуючись до змін у суспільстві, технологічних викликів та потреб аудиторії. Спортивна журналістика сьогодні є не лише способом інформування про результати змагань, а й самостійною формою суспільної комунікації, що виконує як просвітницьку, так і розважальну, аналітичну та навіть критичну функції.

Жанрово-стильова палітра української спортивної журналістики характеризується різноманіттям і динамікою. Поряд із традиційними жанрами — репортажем, заміткою, інтерв'ю, оглядом — активно розвиваються нові формати: аналітичні огляди з елементами візуалізації, подкасти, сторітелінгові тексти, блоги. Стиль текстів варіюється від офіційно-інформативного до публіцистично-художнього та розмовного — залежно від платформи та цільової аудиторії.

Спортивна журналістика в Україні виконує важливу роль у формуванні спортивної культури, популяризації здорового способу життя, підтримці національної єдності через успіхи українських спортсменів. При цьому її стильові особливості визначаються постійним балансуванням між об'єктивністю й емоційністю, аналітичністю та динамічністю викладу.

Таким чином, жанрово-стильова гнучкість, поєднання традицій і новаторства, здатність до адаптації є ключовими ознаками ефективного функціонування спортивної журналістики в умовах сучасного українського медіапростору.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ В УКРАЇНІ

3.1. Вплив глобалізації на розвиток спортивної журналістики

Глобалізація як багатовекторний процес охоплює не лише економіку, політику та культуру, а й медіасферу, трансформуючи її на структурному, функціональному й змістовому рівнях. За визначенням О. Здоровеги, глобалізація у сфері масової комунікації – це процес уніфікації стандартів інформаційного простору, який супроводжується концентрацією ЗМІ, посиленням транснаціонального впливу медіахолдингів і домінуванням англomовного контенту [14, с. 84].

Спортивна журналістика, як складова медіаіндустрії, не залишилася осторонь цих змін. Її розвиток дедалі більше підпорядковується глобальним трендам – цифровізації, конвергенції, мультимедійності, інтерактивності, а також транснаціоналізації змісту. У зв'язку з цим виникає потреба проаналізувати, яким чином глобалізація вплинула на зміст, форму й функції сучасної спортивної журналістики.

Однією з характерних ознак впливу глобалізації на спортивну журналістику є уніфікація форматів подання спортивної інформації. Це проявляється у стандартизації структури репортажів, мови подачі матеріалів, а також способів візуалізації. Платформи типу ESPN, Eurosport, Sky Sports формують певну «матрицю» подання спортивних новин, до якої змушені пристосовуватись національні ЗМІ, включно з українськими.

За спостереженням В. Іванова, українська спортивна журналістика дедалі більше переймає стилістику західних телеканалів, зокрема у використанні інфографіки, аналітичних студій і мобільних включень [16, с. 135].

Наприклад, телеканал Setanta Sports Ukraine, який транслює міжнародні спортивні події, використовує однакові шаблони візуального оформлення трансляцій із британським оригіналом. Це з одного боку забезпечує високу якість, а з іншого – зменшує креативну автономію національного контенту.

Глобалізація стимулює технологічне оновлення спортивної журналістики. Поширення цифрових платформ, соціальних мереж, стрімінгових сервісів докорінно змінило способи виробництва й споживання спортивного контенту. Сьогодні журналіст повинен володіти не лише текстовими навичками, а й уміти працювати з відео, аудіо, онлайн-графікою та навіть алгоритмами для оптимізації охоплення.

Як зазначає Л. Мастернак-Кубаль, нові форми спортивного контенту – це «інтерактивне спілкування із глядачем у режимі реального часу», що вимагає високої адаптивності від журналістів [21, с. 78]. Прикладом цього є практика трансляцій на YouTube-каналі «Трибуні», де спортивні події коментуються у форматі «лайв-блогінгу», з активним залученням аудиторії через чати.

Поширення глобального спортивного контенту призводить до зміщення уваги аудиторії з локальних подій на міжнародні турніри. Подібна ситуація спостерігається в українських ЗМІ, де, за спостереженнями М.Шостака, «український спорт часто стає маргіналізованим на тлі висвітлення змагань за участю таких клубів, як «Манчестер Сіті» або «Реал Мадрид» [32, с. 59].

Це впливає на національну спортивну ідентичність, позаяк глядачі формують свій спортивний світогляд на основі іноземних зірок і подій. Таким чином, глобалізація сприяє формуванню єдиного глобального інформаційного простору, але водночас ускладнює розвиток національного спортивного наративу.

Особливої актуальності проблема набуває в українському контексті, де розвиток національної медіасистеми відбувається на тлі інформаційної експансії іноземних медіа, економічних труднощів та потреби у збереженні культурної самобутності.

У межах українського медіапростору глобалізація проявляється як у формі технічної модернізації, так і через культурну експансію іноземного контенту. Це створює низку як позитивних, так і проблемних тенденцій для розвитку вітчизняної спортивної журналістики.

З одного боку, українські медіа отримали доступ до світових стандартів мовлення, платформ і форматів. Приміром, такі ресурси як «Tribuna.com», «FootBoom», «UA-Футбол», а також трансляції на YouTube-каналах українських коментаторів і журналістів (наприклад, Василя Обремського або Ігоря Бурбаса) адаптують західні медіа-практики до локального контексту.

З іншого боку, вітчизняна журналістика часто перебуває в позиції споживача контенту – інформаційна продукція відомих світових спортивних агентств (Reuters, BBC Sport, The Athletic) домінує в новинних стрічках. Це знижує мотивацію до виробництва унікального національного контенту. Як зазначає Л. Мастернак-Кубаль, «українські журналісти нерідко використовують західні новини як основу для локального контенту, що може призвести до знецінення ролі оригінального аналітичного матеріалу» [21, с. 91].

Іншим викликом є мовне питання. Значна частина українських спортивних журналістів продовжують працювати російською мовою, орієнтуючись на ширший пострадянський ринок. У контексті війни та національного відродження це постає як серйозне питання ідентичності. М.Шостак зауважує, що мовна та інформаційна незалежність є ключовими чинниками в епоху гібридних війн, і спортивна журналістика тут має відігравати не лише розважальну, а й суспільно-політичну роль [32, с. 109].

Попри ці виклики, глобалізація відкриває для українських журналістів і нові можливості. Це, зокрема:

- участь у міжнародних журналістських мережах;
- стажування в іноземних редакціях;
- створення україномовного спортивного продукту для глобальної аудиторії (наприклад, канал «UkrBall», який транслює український футбол з англійськими субтитрами для діаспори);
- використання глобальних платформ на кшталт Patreon або Substack для фінансування незалежного журналістського продукту.

Таким чином, завдання української спортивної журналістики – адаптувати глобальні практики без втрати національної ідентичності, створюючи конкурентний, якісний та україномовний контент.

У нашому науковому дослідженні ми прослідкували глобалізаційні тенденції у контенті українських спортивних онлайн-медіа. Для цього було проведено контент-аналіз матеріалів, опублікованих на провідних сайтах «Tribuna.com» (українська версія), «UA-Футбол», «Sport.ua».

Аналіз охоплював публікації за період 1-15 квітня 2025 року. Загалом було опрацьовано 150 новинних повідомлень (по 50 з кожного ресурсу).

Основні критерії аналізу:

1. Тематика (локальні події / міжнародні змагання / трансфери / скандали / коментарі іноземних гравців тощо).
2. Джерело інформації (власна розробка / переклад / посилання на міжнародні агентства).
3. Мова контенту (українська / російська / двомовність).
4. Тип контенту (аналітика / новина / інтерв'ю / блог / огляд).
5. Наявність мультимедійних елементів (відео / інфографіка / інтерактив).

Результати дослідження

1. Тематика

- 55% матеріалів присвячено міжнародним подіям (Ліга чемпіонів, АПЛ, Серія А).
- 30% – національним подіям (УПЛ, Кубок України, виступи українських спортсменів).
- 15% – змішані або позатурнірні теми (трансфери, скандали, особисте життя зірок).

Це свідчить про домінування глобального спортивного порядку денного у вітчизняних медіа.

2. Джерела

- 60% новин мали посилання на іноземні джерела: Marca, BBC Sport, ESPN, Transfermarkt.
- Лише 25% були власною розробкою (інтерв'ю, авторські колонки).
- Ще 15% – перекладені новини без критичної обробки.

Таким чином, спостерігається залежність від глобального інформаційного потоку.

3. Мова

- «Tribuna.com»: 80% контенту українською, 20% російською (коментарі користувачів, архівні блоги).
- «Sport.ua»: 50/50 українська та російська.
- «UA-Футбол»: 60% українською, 40% російською.

Це демонструє перехідний стан мовної політики на тлі війни та деколонізації.

4. Тип контенту

- 70% – короткі новини, 15% – інтерв'ю, 10% – блоги/аналітика, 5% – огляди матчів.
- Аналітичні матеріали зустрічаються рідко, що свідчить про форматно-оперативну модель подання інформації.

5. Мультимедійність

- 85% матеріалів супроводжувались фото.
- Лише 35% – відео або візуальна аналітика.
- Інтерактивність (опитування, чати) – на 2 з 3 сайтах у низькому обсязі.

Отже, мультимедійність поки не стала домінантною рисою, але проявляється у провідних проєктах. Дослідження підтвердило, що українська спортивна журналістика активно інтегрується у глобалізований інформаційний простір. Понад 60% контенту прямо чи опосередковано пов'язані з іноземними джерелами, що свідчить про високий рівень залежності від глобального порядку денного.

Водночас, практично відсутня авторська аналітика та повільний розвиток мультимедійних форм подачі, що стримує повноцінну модернізацію журналістики. Мовна ситуація залишається змішаною, хоча є позитивна динаміка в бік україномовного контенту.

Ці результати підтверджують висновки теоретичної частини про подвійний характер впливу глобалізації: вона відкриває можливості, але й породжує виклики для розвитку національної інформаційної ідентичності.

Отже, глобалізація справляє комплексний вплив на спортивну журналістику, проявляючись у стандартизації форматів, технологічній трансформації, зміні аудиторних запитів і переорієнтації уваги з локального на глобальне. Водночас виникає потреба зберігати національну специфіку в умовах зростаючої інформаційної уніфікації, що є важливим завданням для сучасних журналістів.

3.2. Перспективи інтеграції української спортивної журналістики у міжнародний медіапростір

У сучасному світі інтеграція в міжнародний медіапростір є не лише стратегічною метою, а й неминучою умовою розвитку для національних журналістик, зокрема й спортивної. Українська спортивна журналістика, яка донедавна орієнтувалася переважно на пострадянський інформаційний простір, сьогодні отримує унікальний шанс репозиціонування – як завдяки стрімкому розвитку цифрових медіа, так і через посилений міжнародний інтерес до України внаслідок воєнної агресії Росії.

Як зазначає О. Здоровега, «медіаінтеграція є не лише економічним чи технологічним процесом, а й культурним – формуванням нових уявлень про себе у глобальному контексті» [14, с. 115]. Отже, українська спортивна журналістика має нагоду не тільки транслювати національний спорт на світовому рівні, а й конструювати образ України як сильної, конкурентної, гідної країни через спортивну комунікацію.

На сьогоднішній день інтеграція українських спортивних ЗМІ у міжнародний простір є переважно точковою та обмеженою індивідуальними ініціативами журналістів, блогерів або редакцій. Наведемо приклади:

- Канал «SportArena» веде двомовне висвітлення українського футболу для англomовної аудиторії в соціальних мережах.
- Журналіст Андрій Шахов публікує матеріали в італійських виданнях, пов'язаних із Серією А, тим самим просуваючи українську експертизу за кордоном.
- YouTube-проект «UkrBall» транслює матчі української Прем'єр-ліги з англійськими субтитрами, орієнтуючись на українську діаспору та іноземних глядачів.

Ці кейси свідчать про високий потенціал експорту спортивного медіаконтенту, проте вони залишаються переважно винятками. Як вказує Л. Мастернак-Кубаль, «поки що не сформовано системної стратегії

інтернаціоналізації української журналістики, що обмежує її глобальну впізнаваність» [21, с. 123].

У сучасних умовах Україна має низку передумов для ефективної інтеграції у міжнародний медіапростір:

1. Підвищений інтерес до України у світі. Після 2022 року міжнародні медіа активно цікавляться українським контекстом, у тому числі спортивним – долею клубів, гравців, ліг, які функціонують під час війни.

2. Розвиток цифрових технологій. Онлайн-платформи (YouTube, Substack, Telegram, X) дозволяють транслювати контент напряму світовій аудиторії, минаючи традиційні ЗМІ.

3. Формування україномовної, але глобально орієнтованої журналістики. Успішні ініціативи україномовного контенту для глобальної аудиторії (зокрема через субтитрування, англomовні версії сайтів тощо) можуть стати моделлю для спортивних ЗМІ.

4. Європейська інтеграція. Наближення України до ЄС відкриває можливості для спільних проєктів, навчальних програм і обміну досвідом між українськими та європейськими спортивними редакціями.

Попри позитивні передумови, існує низка структурних та організаційних бар'єрів, які ускладнюють повноцінну інтеграцію:

- Брак англomовного контенту. Більшість українських спортивних ЗМІ функціонує лише українською або російською мовами, що обмежує охоплення.

- Низький рівень інвестицій у міжнародне просування. Усі спроби інтернаціоналізації – переважно ініціативи окремих ентузіастів, а не редакційна політика.

- Недостатня взаємодія з іноземними журналістськими мережами. Українські спортивні журналісти рідко беруть участь у міжнародних асоціаціях, форумах або грантових програмах.

- Військовий стан та економічні обмеження. Об’єктивно, ресурси на розвиток ЗМІ, особливо нішевих, обмежені.

Для повноцінної інтеграції в міжнародний медіапростір українська спортивна журналістика потребує комплексного підходу, який включає:

1. Створення англomовних редакцій при основних українських ЗМІ (наприклад, «Sport.ua English», «Tribuna Global»).

2. Підтримку держави або грантових програм для виробництва глобально орієнтованого контенту.

3. Участь у міжнародних журналістських форумах, зокрема спеціалізованих у сфері спортивної журналістики.

4. Створення спільних мультимедійних проєктів із європейськими або американськими редакціями.

5. Розвиток персональних брендів журналістів у соцмережах глобального масштабу. Такі автори як Віктор Вацко, Ігор Циганик вже мають потенціал для виходу за межі українського сегменту.

Інтеграція української спортивної журналістики у світовий медіапростір – не просто бажаний вектор розвитку, а стратегічна необхідність. Вона відкриває нові аудиторії, підвищує престиж країни, посилює інформаційний суверенітет і формує глобальну присутність української культури в спортивному дискурсі. Проте для цього потрібне як інституційне бачення, так і ресурсна підтримка, без яких наявний потенціал залишиться нереалізованим.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III

У межах третього розділу було проаналізовано ключові чинники, що визначають поточний стан та майбутній розвиток української спортивної журналістики в контексті глобалізаційних процесів та її потенційної інтеграції в міжнародний медіапростір.

Розгляд впливу глобалізації засвідчив, що спортивна журналістика в Україні стає дедалі більш відкритою до світових інформаційних потоків, форматів і технологій. З одного боку, це сприяє модернізації професійних стандартів, доступу до міжнародної спортивної інформації, розширенню тематики та підвищенню оперативності. З іншого боку, наявна висока залежність від іноземних джерел і відсутність глибокої авторської аналітики свідчать про незавершеність процесу адаптації до умов глобального інформаційного середовища.

Практичне дослідження підтвердило, що значна частина контенту українських спортивних ЗМІ орієнтована на міжнародну тематику та базується на перекладах чи адаптаціях матеріалів провідних світових видань. Водночас мультимедійність, глибина подачі, а також україномовна присутність залишаються недостатньо розвиненими.

Окрему увагу було приділено перспективам інтеграції української спортивної журналістики у міжнародний медіапростір. Існує низка реальних можливостей для розширення впливу українських журналістів: зростання інтересу світової аудиторії до України, розвиток цифрових платформ, наявність професійного кадрового потенціалу. Проте відсутність системної стратегії, мовний бар'єр, низький рівень інвестицій у медіаекспорт та обмежена участь у міжнародних журналістських мережах залишаються серйозними перешкодами.

Отже, майбутнє української спортивної журналістики залежить від здатності гармонійно поєднувати глобальні стандарти з національною ідентичністю, активно розвивати власний якісний продукт і впевнено позиціонувати себе в міжнародному інформаційному просторі. Успішна реалізація цього потенціалу потребує як інституційної підтримки, так і ініціативності самих журналістів і редакцій.

ВИСНОВКИ

Дослідження спортивної журналістики України дало змогу виявити її багатогранну природу як складового елементу національного медіапростору, що перебуває в постійному процесі трансформації під впливом соціокультурних, політичних, економічних та технологічних чинників.

У першому розділі було простежено еволюцію української спортивної журналістики: від її витоків у друкованій періодиці початку ХХ століття до сучасного періоду. З'ясовано, що розвиток спортивної тематики у вітчизняних медіа відбувався нерівномірно, але послідовно – від локального інформування до фахової спеціалізації. Важливим чинником розвитку виступили міжнародні спортивні події, які сприяли формуванню інтересу суспільства до спорту та популяризації жанру спортивного репортажу, коментаря, інтерв'ю. У новітній період помітною стала тенденція професіоналізації спортивної журналістики, зростання ролі журналіста як спортивного аналітика та лідера громадської думки.

У другому розділі розкрито особливості функціонування сучасної спортивної журналістики. Встановлено, що вона охоплює всі типи медіа – телебачення, радіо, друковані й онлайн-видання, а також активно освоює цифрові платформи й соціальні мережі. Жанрова палітра спортивної журналістики залишається багатою: від коротких новин до глибоких аналітичних оглядів. Цифровізація стимулює появу нових форматів подачі – відеоблогів, інтерактивної аналітики, лайв-коментування в реальному часі. Це розширює функції журналіста, який стає одночасно контент-мейкером, редактором, оператором і модератором спільноти.

У третьому розділі визначено перспективи розвитку української спортивної журналістики в умовах глобалізації. Аналіз показав, що глобальні інформаційні потоки все сильніше впливають на тематичну і

структурну організацію спортивного контенту в Україні. З одного боку, це створює сприятливі умови для обміну досвідом і доступу до світових стандартів, з іншого – загрожує втратою національної специфіки та копіюванням чужих форматів. Було також виявлено високий потенціал інтеграції українських журналістів у міжнародний інформаційний простір – через англійські платформи, співпрацю з іноземними медіа та участь у глобальних інформаційних кампаніях. Проте для реалізації цього потенціалу необхідні системна підтримка, інституційна стратегія розвитку та інвестиції в цифрову інфраструктуру.

Узагальнюючи результати дослідження, можна зробити висновок, що спортивна журналістика України перебуває на етапі глибокої трансформації, яка поєднує:

- збереження історичних традицій та національних тематичних пріоритетів;
- впровадження цифрових інновацій та глобальних стандартів;
- поступову зміну ролі журналіста в умовах мультимедійного середовища.

Подальший розвиток галузі можливий лише за умови активного пошуку балансу між локальною ідентичністю та глобальною конкурентоспроможністю, професійною етикою та технологічною ефективністю, суспільним запитом і ринковими умовами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрушко В. В. Історія української журналістики. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка. 2015. 304 с.
2. Архів газет «Радянський спорт» та «Фізкультура і спорт» (1930-1980 рр.). Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
3. Бакалінська О. В. Спортивна журналістика: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2017. 224 с.
4. Бондаренко В. В. Спортивна журналістика : навч. посіб. / В. В. Бондаренко. Київ : Центр учбової літератури. 2020. 284 с.
5. Бондаренко С. М. Спортивна журналістика : історія та сучасність. Київ : Університет «Україна». 2018. 216 с.
6. Boyle, R. Sports Journalism: Context and Issues. London: SAGE Publications, 2006. 208 p.
7. Василик Я. В. Теорія і методика журналістики. Львів : Каменяр. 2001. 400 с.
8. Головатий М. Ф. Історія української культури. Київ : Центр учбової літератури. 2009. 472 с.
9. Грабовський С. О. Жанрова система сучасної української спортивної журналістики // Вісник Львівського університету. Серія журналістика. 2018. Вип. 45. С. 143-150.
10. Грабовський С. М. Медіа і спорт : соціокультурний контекст / С. М. Грабовський // Український соціум. 2019. № 2 (69). С. 112-118.
11. Дяченко В. М. Медіа та спорт : трансформація взаємодії у цифрову епоху // Наукові записки Інституту журналістики. 2020. №1 (42). С. 58-63.
12. Дьяченко О. П. Вплив спортивної журналістики на формування національної ідентичності / О. П. Дьяченко // Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія : Соціальні комунікації. 2021. Вип. 5. С. 45-52.

13. ESPN. Simone Biles: Beyond gymnastics [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.espn.com/olympics/story/_/id/32412584 (дата звернення: 15.05.2025).

14. Здоровега О. Я. Журналістика і спорт: історичний контекст і новітні трансформації / О. Я. Здоровега. – Львів: ПАІС, 2017. – 212 с.

15. Hutchins, B., & Rowe, D. Sport Beyond Television: The Internet, Digital Media and the Rise of Networked Media Sport. London: Routledge, 2012. 234 p.

16. Іванов В. Феномен спортивної журналістики: сучасні тенденції / В. Іванов. – Київ: Академпрес, 2018. – 256 с.

17. International Olympic Committee. Olympic Agenda 2020+5 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://olympics.com/ioc/olympic-agenda-2020> (дата звернення: 05.04.2025).

18. Кобелєва Н. В. Висвітлення Олімпійських ігор у ЗМІ України : аналіз контенту / Н. В. Кобелєва // Наукові записки Інституту журналістики. 2020. Т. 1, № 2. С. 23-29.

19. Костенко Н. В. Медіа та спорт в Україні : від радянського спадку до цифрового середовища // Медіакритика, 2021. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://ms.detector.media> (дата звернення: 10.04.2025).

20. Кривошея І. Ю. Особливості мови спортивної журналістики у сучасному українському медіапросторі // Наукові записки Інституту журналістики. 2020. Т. 1(44). С. 85-91.

21. Мастернак-Кубаль Л. І. Соціальні аспекти спортивної журналістики: монографія / Л. І. Мастернак-Кубаль. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2020. – 198 с.

22. Сайт телеканалу «Суспільне Спорт». [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://suspilne.media/sport/> (дата звернення: 10.04.2025).

23. Спорт у радянській пресі : функції, завдання, інструменти впливу // Український інститут національної пам'яті. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://uinp.gov.ua> (дата звернення: 10.04.2025).

24. Sports Media : Transformation and Challenges. European Journalism Observatory [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://en.ejo.ch/media-economics/sports-media-transformation> (дата звернення: 02.04.2025).

25. SUSPILNE SPORT. Магучіх здобула «золото» на чемпіонаті світу з результатом 2,05 м [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://suspilne.media/591307-magucih-zdobula-zoloto-na-cs-u-tokio/> (дата звернення: 15.05.2025).

26. Трибуна. Авторська колонка: Український футбол між реальністю та міфом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ua.tribuna.com/tribuna/blogs/sport_column/3089229/ (дата звернення: 15.05.2025).

27. The Guardian Sport. Manchester City display tactical dominance over rivals [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.theguardian.com/football/2023/may/15/man-city-tactical-analysis> (дата звернення: 15.05.2025).

28. Удовиченко І. Міжнародні спортивні події як феномен глобальної культури / І. Удовиченко // Медіаосвіта. 2018. № 3. С. 33-38.

29. Федченко І. В. Журналістика в епоху цифрових медіа / І. В. Федченко. Київ : Академперіодика, 2019. 312 с.

30. Фоміна П. Жанрова специфіка та особливості стилю спортивної журналістики / П. Фоміна // Інтернет-журналістика та новітні технології в сучасних медіа: зб. матеріал. II Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції /за ред. В.О.Гандзюка. Вінниця: ВДПУ імені М.Коцюбинського, 2025. 326 с.

31. Фоміна П. Основні медіаплатформи спортивної журналістики / П. Фоміна // Журналістика і медіа в умовах цифрових трансформацій: зб. матеріал. I Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих учених /за ред. О.С.Філатової. Миколаїв: НУК імені адмірала Макарова, 2025. 476 с.

32. Шостак М. П. Спортивна журналістика в умовах цифровізації: виклики і перспективи / М. П. Шостак. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2021. – 174 с.

33. UA-Футбол. Огляд матчу Україна – Італія: Європейська битва за плей-оф [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ua-football.com/ukrainian/national/1700901123.html> (дата звернення: 15.05.2025).

34. Яневський Д. Б. Історія телебачення в Україні. Київ : Темпора, 2004. 382 с.